

JYX

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Laitinen, Mikko; Leppänen, Sirpa; Rautionaho, Paula; Backman, Sara

Title: Englanti Suomen kansalliskielten rinnalla

Year: 2023

Version: Published version

Copyright: © Valtioneuvoston kanslia

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Laitinen, M., Leppänen, S., Rautionaho, P., & Backman, S. (2023). Englanti Suomen kansalliskielten rinnalla. Valtioneuvoston kanslia. Policy Brief. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan artikkelisarja, 38/2023. <https://tietokayttoon.fi/julkaisu?pubid=46003>

POLICY BRIEF 2023:38

Näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja poliittisen päätöksenteon tueksi.

Tämä julkaisu on toteutettu osana valtioneuvoston vuoden 2022 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa. Julkaisun sisällöstä vastaavat tiedon tuottajat, eikä tekstisisältö välttämättä edusta valtioneuvoston näkemystä.

Englanti Suomen kansalliskielten rinnalla

Mikko Laitinen, professori, Itä-Suomen yliopisto

Sirpa Leppänen, professori emerita, Jyväskylän yliopisto

Paula Rautionaho, yliopistotutkija, Itä-Suomen yliopisto

Sara Backman, projektitutkija, Itä-Suomen yliopisto

Tulokset osoittavat selvästi, että tällä hetkellä merkkejä kansalliskielten marginalisoitumisesta on hyvin vähän. Englannilla on tärkeä merkitys joillakin yhteiskunnan osa-alueilla ja sen käytön rajoittaminen voisi aiheuttaa merkittävää haittaa kansainväliselle yhteistyölle sekä vaikeuttaa kansainvälisten osajien, työvoiman ja opiskelijoiden saamista ja kotoutumisesta Suomeen. Tässä artikkelissa esitetään 10 toimenpide-ehdotusta, joita hyödyntämällä voidaan varmistaa englannin yhteiselo kansalliskielten rinnalla.

Mitä tutkittiin ja miksi?

Englannin kielen asema suomalaisessa yhteiskunnassa muuttui merkittävästi 1900-luvun jälkimmäisellä puoliskolla. Aina 1980-luvulle asti englanti oli selkeästi yksi maan vieraista kielistä, mutta sen jälkeen sen käyttöala on laajentunut merkittävästi. Englannin merkityksen kasvun syyt löytyvät suomalaisen yhteiskunnan, elinkeinoelämän, koulutusjärjestelmän ja kulttuurisista muutoksista, kuten digitalisaatiosta sekä talouden ja kulttuurin globalisaatiosta.

Tutkimuksemme taustana, aiempien tutkimusten ja selvitysten lisäksi, on vuonna 2021 hyväksytty [Kansalliskielistrategia](#), jonka suuntaviivoissa asetetaan kolme laajaa kielipoliittista tavoitetta:

1. Kansalaisten oikeus palveluihin omalla kielellään, jonka tavoitteena on luonteva suomen ja ruotsin kielen käyttö sekä kielellisten oikeuksien turvaaminen tulevaisuudessa sekä kielitaitoisen työvoiman saatavuus molemmilla kansalliskielillä.
2. Kansalliskielten aseman turvaaminen, jossa vahvistetaan suomen kielen elinvoimaisuutta ja kansalliskielten aseman tulevaisuudessa niin, että englantia voidaan käyttää kansalliskielten rinnalla.
3. Elävä kaksikielisyys, joka vahvistaa äidinkielen osaamista ja oppimista sekä molempien kansalliskielten näkymistä ja kuulumista yhteiskunnassa, vahvistaen yhteyttä muihin Pohjoismaihin.

Kansalliskielistrategiassa todetaan, että englantia käytetään suomalaisessa yhteiskunnassa monissa tilanteissa rinnakkain kotimaisten kielten kanssa ja että se on olennainen työväline elinkeinoelämässä, koulutuksessa ja tutkimuksessa. Kansalliskielistrategiassa esitetään kuitenkin myös huoli siitä, että englannin käytön ja merkityksen kasvun seurauksena kansalliskielten asema on vaarassa heiketä ja niiden käyttöala on vaarassa kaventua. Keskeiseksi tavoitteeksi määritelläänkin kansalliskielten tehtävien, aseman ja elinvoimaisuuden turvaaminen.

Kokonaiskuvan päivittäminen

Kansalliskielistrategiassa todetaan, että tällä hetkellä kielipoliittisten linjausten laatumiseksi ei ole saatavilla ajantasaista ja kattavaa tutkimustietoa englannin kielen käytön laajuudesta eikä sen vaikutuksista kansalliskieliin tai muihin kieliin. Edellinen kattava tutkimus on vuodelta 2007, jolloin professori Sirpa Leppäsen johdolla toteutettiin laaja kansallinen kyselytutkimus englannin kielen asemasta yhteiskunnassa. Tutkimus toteutettiin osana Suomen Akatemian huippututkimusyksikön toimintaa ja yhdessä Tilastokeskuksen kanssa.

Tässä raportissa esitellään päivitetty kokonaiskuva englannin käytön laajuudesta ja selvitetään tuloksia tutkimuksesta, jossa tarkastellaan englannin kielen roolia ja käyttöalaa suomalaisessa yhteiskunnassa 2020-luvun alkupuolella. Pääasiallisena aineistona on kolme laajaa kyselyä sekä niihin liittyvä iso sosiaalisen median aineisto. Raportti täydentää vuoden 2007 tutkimusta ja selvittää aineistolähtöisesti, kuinka laajaa ja järjestelmällistä englannin kielen käyttö on suomalaisen yhteiskunnan kolmella keskeisellä osa-alueella: julkisissa palveluissa, joiksi valikoituvat kunnat, Kela, hyvinvointialueet ja ELY-keskukset, Elinkeinoelämässä (Elinkeinoelämän keskusliiton jäsenet), Korkeakouluissa ja tieteessä (käsittäen tiede- ja ammattikorkeakoulut).

Raportissa tarkastellaan erityisesti englannin kielen aseman vaikutusta Suomen kansalliskielten, eli suomen ja ruotsin, elinvoimaisuuteen ja käyttöalaaan sekä niillä kielillä saataviin palveluihin.

Miksi aihe on tärkeä?

Kielipoliittiset päätökset vaikuttavat jokaiseen suomalaiseen ja läpäisevät yhteiskunnan kaikki tasot. Englannin rooli on muuttunut merkittävästi viimeisten vuosikymmenten aikana ja on erittäin tärkeää, että kielipoliittiset päätökset perustuvat tutkittuun tietoon.

Englannin kieli on globaalisti laajimmin käytetty yhteinen kieli (nk. lingua franca). On arvioitu, että jonkin verran englantia osaavia on yli kaksi miljardia ihmistä, joista suurin osa ei-natiivipuhujia. Englantia tarvitaan monikielistyvässä ja kansainvälisesti toimivassa Suomessa. Se on välttämätön työväline monilla aloilla kansainvälisissä toiminnoissa, mutta sitä tarvitaan myös, jotta maahan muuttavien kansainvälisten osaajien ja työntekijöiden sekä opiskelijoiden osallisuus yhteiskuntaan mahdollistuu, etenkin kotoutumisen alkuvaiheissa.

Miten aihetta tutkittiin?

Tutkimuksen toteuttamiseksi kerättiin kolmenlaista ensisijaista aineistoa:

A. Kyselyt yhteiskunnan kolmelle osa-alueelle

Pääaineisto koostuu digitaalisilla kyselylomakkeilla kerätyistä vastauksista (n=1750). Kyselyt toteutettiin yhteistyössä sidosryhmien kanssa sekä suunnitteluvaiheessa että aineiston keruussa. Näin varmistettiin kattava otanta, joka kertoo kielitilanteesta tutkimukseen valituilla kolmella yhteiskunnan osa-alueella. Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat Elinkeinoelämän keskusliitto (EK), Kuntaliitto, Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat (KT), Kela sekä Pohjanmaan ELY-keskus. Eri sidosryhmien edustajat osallistuivat taustakeskusteluihin, kyselylomakkeiden sisällön kommentointiin sekä itse kyselylomakkeiden levittämiseen tai tiedon levittämiseen vastausten saamiseksi.

Vastaaajatasoksi valikoitui toimialajohtajien, henkilöstöjohtajien tai korkeakoulujen yksiköiden/koulutusohjelmien tai osastojen vastaavien taso. Kyselyt toteutettiin kohdennettuina kyselynä, jossa jokaiselle vastaajalle lähetettiin linkki sähköpostilla. Noin joka kolmas vastaanottajista vastasi tutkimukseen.

Kyselyissä hyödynnetään useita taustamuuttujia, esimerkiksi kunnan sijaintia, suuraluetta, kielisuhdetta ja asukasmäärää. Samoin elinkeinoelämän kyselyssä kysyttiin toimialaa ja yrityksen kokoa. Korkeakouluissa tärkein taustamuuttuja oli vastaajan edustama ala (eli humanistis-yhteiskuntatieteelliset alat tai luonnontieteet, lääketiede ja tekniikka). Taulukko 1 osoittaa kyselyjen vastausten lukumäärät ja niiden osuudet.

Taulukko 1. Kyselyiden vastausmäärät

Kysely	Vastausten lkm	Osuus kaikista vastauksista
Elinkeinoelämä	757	43,3 %
Julkishallinto	456	26,1 %
Korkeakoulut	537	30,7 %
Yhteensä	1750	100 %*

* Desimaalipyöristysten vuoksi summa on yli 100 prosenttia

B. Tiedekorkeakoulujen aineiston täydentäminen hyödyntämällä julkaisutietoja

Korkeakouluille suunnattujen kyselyjen tulosten täydentämiseksi tiedekorkeakouluilta pyydettiin opinnäytetöiden sekä väitöskirjojen kielivalintoja koskevia tilastotietoja. Tarkasteluajankohdiksi valikoituivat vuodet 2012, 2017 ja 2022. Menetelmänä oli olla yhteydessä kaikkien yliopistojen tietopalveluihin, kirjastoihin tai viestintään ja pyytää tietoja niiltä suoraan. Suoraan yliopistoilta saatuja lukuja voidaan pitää luotettavampina kuin avoimista rekistereistä saatavilla olevia, sillä useamman yliopiston kohdalla selvisi, että suoraan niiltä saadut tiedot erosivat huomattavasti rekistereissä saatavilla olevista luvuista.

C. Digitaalisena syntyneen sosiaalisen median aineiston hyödyntäminen

Kunnille suunnatun kyselyn tueksi kerättiin kaikki kuntien julkisilta Twitter-tileiltä lähetetyt viestit. Aineistoon sisällytettiin kaikki suomalaisten kaupunkien tai kuntien hallinnoimat Twitter-tilit, niiden sisältämät tviitit sekä tiedot seuraajista ja seurattavista.

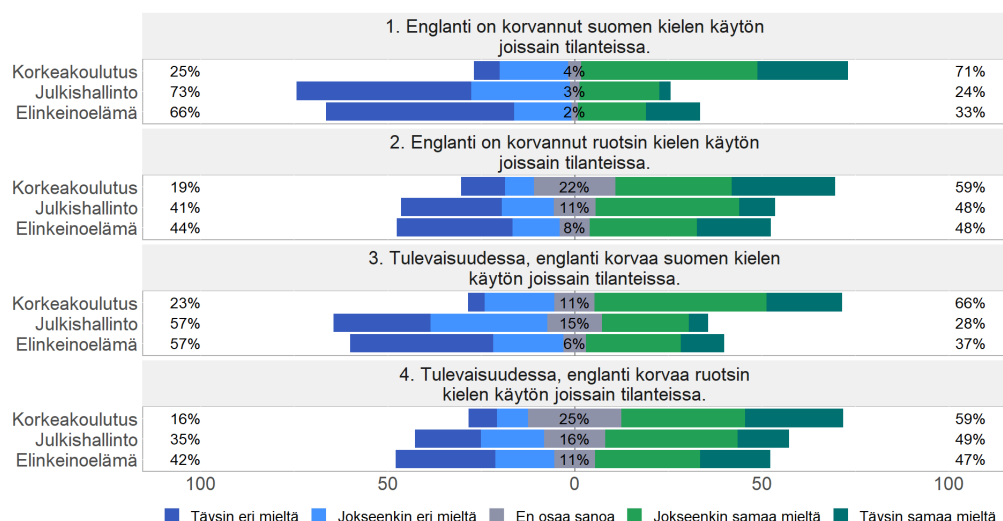
Keruu toteutettiin osin automaattisesti "lumipallomenetelmällä" siten, että muutaman valitun kuntatilin kautta päästiin keräämään tiedot myös muista vastaavista tileistä hyödyntämällä niiden seuraajatietoja. Automaattisesti kerätyt kaupunkien ja kuntien tilit käytiin läpi manuaalisesti, jotta lopulliseen aineistoon saatiin mukaan vain todelliset kaupunkien ja kuntien viralliset Twitter-tilit. Kerätty Twitter-aineisto koostuu 164 kaupungin tai kunnan Twitter-tilin sisällöstä, joihin kuuluu ja sisältää yhteensä 347 605 viestiä, ja yli neljä miljoonaa sanaa.

Mitä löydettiin?

Tuloksemme osoittavat, että tällä hetkellä merkkejä kansalliskielten marginalisoitumisesta suomalaisessa yhteiskunnassa on vain vähän.

Julkisessa keskustelussa englannin asemasta ylikorostuu englannin uhka kotimaisille kielille, eikä tämä vastaa havaintoihin perustuvaa kokonaiskuvaa.

Kuviosta 1 nähdään, että saamiemme vastausten mukaan englannin koetaan korvanneen joissakin tilanteissa suomen tai ruotsin käyttöä korkeakouluissa, mutta ei niinkään julkishallinnossa tai elinkeinoelämässä. Tulevaisuudessa englannin koetaan olevan suurempi uhka ruotsille kuin suomelle.

Kuvio 1. Vastaukset kysymyksiin englannin uhasta kotimaisille kielille (n=1750).

Kiteytetysti tutkimuksen päätulokset ovat seuraavat:

1. Suomi on selkeästi maan pääkieli ja vastaajille on tärkeää säilyttää tämä asiantila.
2. Englanti on yksi monikielisen Suomen keskeisistä kielistä, mutta sen rooli ja merkitys vaihtelevat huomattavasti eri aloilla, tehtävissä ja tilanteissa.
3. Englannilla on tärkeä merkitys joillakin yhteiskunnan osa-alueilla. Kyselytulosten mukaan englannin käytön rajoittaminen voisi aiheuttaa merkittävää haittaa kansainväliselle yhteistyölle sekä vaikeuttaa kansainvälisten osaajien, työvoiman ja opiskelijoiden saamista ja kotoutumista Suomeen.
4. Englannin käytön vastustaminen tai kieltäminen niissä tilanteissa, joissa osallistujilla ei ole muuta yhteistä kieltä, ei ole tämän tutkimuksen tulosten valossa perusteltua. Joustava monikielisyys saa tutkimuksessa kannatusta kaikilla tutkituilla aloilla.

5. Englannin kielen asemasta monikielistyvässä Suomessa on tärkeää keskustella kiihkottomasti, ja arvioitaessa sen tehtäviä ja tarpeellisuutta on erityisen tärkeää hyödyntää systemaattista tutkimustietoa.

Mitä tulisi tehdä?

Muutos yhtenäiskulttuurista tilanteeseen, jossa yhteiskunnan eri osat ja toiminnot ovat 2020-luvulla kansainvälisesti verkottuneita, on ollut erittäin nopea. Tarvitaan kielipolitiikan selkeyttämistä, jotta kaikki suomalaiset – nykyiset ja tulevat – kokevat, että he saavat olla ja kykenevät olemaan osallisia suomalaisessa yhteiskunnassa.

Yhteiskunnan rakenteiden ja käytänteiden on oltava valmiita ottamaan vastaan uudet tulijat ja heidän mukanaan tulevan kulttuurisen ja kielellisen monimuotoistumisen. Rakenteiden ja käytänteiden on oltava niin läpinäkyviä, joustavia ja oikeudenmukaisia, että niin uudet tulijat kuin Suomessa syntyneet kansalaiset voivat ne ottaa omakseen. Näihin käytänteisiin kuuluu joustava monikielisyys, jossa tärkeitä resursseja ovat Suomen kansalliskielet, mutta myös englanti ja muut kielet.

Englannin asemaa ei ole syytä rajoittaa tai kaventaa lainsäädännöllisin keinoin, koska päätöksen vaikutukset organisaatioiden ja yhteisöjen toimintaympäristöihin olisivat negatiivisia. Ratkaisu ei myöskään ole muuttaa englannin juridista roolia tuomalla se kolmanneksi kansalliskieleksi. Ratkaisun on oltava monisyisempi.

Toimenpide-ehdotukset:

Toimenpide-ehdotus 1: Englannin muuttunut asema on otettava huomioon päätöksenteossa

Perustutkimus on jo pitkään osoittanut, että suomalaiset suhtautuvat englannin kieleen käytännönläheisesti, eivätkä systemaattiset havainnot osoita laajaa kotimaisten kielten käyttöalan kaventumista. Tätä tutkimustietoa on perusteltua hyödyntää aiempaa järjestelmällisemmin ja huomioida englannin asema laajasti kansalliskielten ohella käytettynä kielenä.

Toimenpide-ehdotus 2: Laaja vieraiden kielten varanto on turvattava myös tulevaisuudessa

Vientivetoisena ja maantieteellisesti Euroopan laidalla sijaitsevana maana Suomen on syytä huolehtia laajasta kielivarannosta. Tämä tarkoittaa yhtäältä sen varmistamista, että laajimmin käytetyn ei-kotimaisen kielen, englannin, osaamisen taso vastaa niitä tarpeita, joita erityisesti kansainvälistyvä työelämä edellyttää. Toisaalta on varmistettava, että Suomessa osataan laajasti myös muita nykykieliä, esimerkiksi ranskaa, saksaa, espanjaa, kiinaa, arabiaa ja venäjää.

Toimenpide-ehdotus 3: Kotimaisten kielten omaksumiseen kannustavia yhteiskunnan rakenteita on tuettava

Tulokset osoittavat, että osaavan ja korkeasti koulutetun työvoiman houkuttelussa ja pitovoimassa sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaamisessa englannilla on tärkeä merkitys. Kun halutaan huolehtia siitä, että tulijoiden on mahdollista kotoutua ja integroitua suomalaiseen yhteiskuntaan, on varmistettava, että heillä on mahdollisuus omaksua myös ainakin toinen kansalliskielistä.

Toimenpide-ehdotus 4: Kielellisten kuplien syntymistä on vältettävä

Monikielisessä yhteiskunnassa on vältettävä kehitystä, jossa yhteiskunnan sisälle syntyy yksikielisiä kuplia. Yksikielisiä kuplia voi syntyä esimerkiksi, jos maahanmuuttajat voivat elää ja toimia suomalaisessa yhteiskunnassa opiskelematta ja käyttämättä suomea tai ruotsia. Yksikielinen kupla on kyseessä myös silloin, jos suomalaiset haluavat toimia vain yksikielisesti ja vaativat myös muilta samanlaista yksikielisyyttä. Kielelliset kuplat voivat syventää yhteiskunnallisia jakolinjoja ja lisätä eri sosiaalisten ryhmien eriytymistä. Integraation sijasta kielelliset kuplat vahvistavat segregaatiota.

Toimenpide-ehdotus 5: Kielten valintaan liittyvät kysymykset on nähtävä laajempänä osana organisaatioiden ja yhteisöjen rakenteita

Jos organisaatioissa harkitaan englannin käyttöönottoa yhdeksi työyhteisön kieleksi kotimaisten kielten rinnalle, on tärkeää, että tällainen valinta ei ole vain tekninen päätös, vaan että sen seurauksia ihmisten arkeen harkitaan huolella ja niin, että ne perustuvat kieliasiantuntijoiden tuella tehtävään arvioon.

Tämä vaatii sitä, että kielen ammattilaisten ammattikuvaa on päivitettävä monikielisen yhteiskunnan asiantuntijoiksi. Nykykielten koulutusta korkeakouluissa on vahvistettava ja näin mahdollistettava se, että Suomessa on käytössä laaja kielialan

ammattilaisten osaamis pohja, jota voidaan hyödyntää sekä julkisissa että yksityisissä organisaatioissa.

Toimenpide-ehdotus 6: On varmistettava tehokas ja systemaattinen kielivalintojen seuranta

Osana kieli- ja kielikoulutuspolitiikan rakenteellisia muutoksia on kehitettävä myös kielivalintojen systemaattista tilastointia, koska toimenpide-ehdotusten tekemisen on syytä perustua tutkittuun ja luotettavaan tietoon. Tällä hetkellä esimerkiksi korkeakoulujen opinnäytetöiden ja tutkimusjulkaisujen kielivalintojen raportoinnissa on käytössä useita järjestelmiä, joiden kattavuus vaihtelee ja joiden luotettavuus on heikko, eikä sitä kautta ole helposti saatavissa ajantasaista tietoa. Myös digitaalisesti syntyneessä kielenkäytössä tapahtuvia kielivalintoja seuraamaan on kehitettävä laaja ja eettisesti kestävä lähes reaaliaikainen järjestelmä, joka hyödyntää digitaalisten ihmistieteiden osaamista.

Toimenpide-ehdotus 7: Monikielisten korkeakoulujen toimintaedellytykset on turvattava

Tämän tutkimuksen tulokset osoittavat, että tiedekorkeakoulujen monikielisiä käytänteitä on hyvä vahvistaa, jotta varmistetaan niiden toimintakyky sekä paikallisesti että kansainvälisesti. Valmistelussa on kuultava laajasti yliopistojen henkilökuntaa. Kansainvälisesti toimivat korkeakoulut ja korkeatasoisen tieteen tekeminen edellyttävät toimintaa kansainvälisillä kielillä, mutta tiedettä tulee lisäksi paitsi tehdä myös julkaista ja popularisoida kotimaisilla kielillä. Yliopistojen rahoitusmallin on myös tuettava tällaista toimintaa nykyistä enemmän.

Toimenpide-ehdotus 8: Monikielisen Suomen joustavia kieliasenteita on tuettava

Monikielisessä Suomessa kansalaisia on kannustettava kielelliseen suvaitsevaisuuteen. Maahantulijoille on annettava mahdollisuus harjoittaa ja harjoitella kotimaisia kieliä ilman, että keskustelun kieli vaihdetaan nopeasti englanniksi. Myöskään suomalaisten tapoja käyttää englantia ei ole syytä leimata ongelmallisiksi. Median rooli on tällaisen suvaitsevaisuuden edistämässä merkittävä: eri kielimuotojen käyttö ja näkyvyys mediassa ovat merkkejä siitä, että Suomessa hyväksytään myös muunlaiset kotimaisten kielten ja englannin kielten muodot kuin perinteiset oikeakielisyyden tai syntyperäisten kieltenpuhujien normeihin määritellyt.

Toimenpide-ehdotus 9: Kielitietoisuuden vahvistamista osana organisaatioiden normaalia strategista suunnittelua on tuettava

Tässä tutkimuksessa on tunnistettu yhtäältä se, että elinkeinoelämän, julkishallinnon ja korkeakoulujen monikielisyyteen liittyvät haasteet ovat monitahoisia, osin samanlaisia ja osin erilaisia. Toisaalta on havaittu, että kielivalintoihin liittyvä terminologia (esimerkiksi asiointi- ja palvelukielen ero) on monille epäselvää. Monikieliset organisaatiot, instituutiot, yritykset, työpaikat ja työyhteisöt hyötyvät tätä tutkimusta kohdennetummasta oman toimintansa systemaattisesta tarkastelusta. Kieliasiantuntijoiden tuella ne voivat itse esimerkiksi kohdennettujen tarveanalyysien avulla kehittää omaa kieliympäristöään.

Toimenpide-ehdotus 10: Tulevaisuudessa on osattava paremmin hyödyntää parhaita kokemuksia ja käytänteitä monikielisessä Suomessa

Olemassa oleva runsas perustutkimus ja lukuisat selvitykset, mukaan lukien tämä tutkimus, voivat antaa paljon arvokasta tietoa yhteiskunnan eri osa-alueille niiden hakiessa ratkaisuja monikielisyyteen liittyviin kysymyksiin ja käytänteisiin. Tätä tietämystä on hyödynnettävä paremmin tulevaisuudessa, huolimatta siitä, että Suomen monikielisyys ei ole yksi yhtenäinen ilmiö. Esimerkiksi Englanti korkeakouluissa on kuin kanarialintu hiilikaivoksessa: omalla tavallaan se voi paljastaa monia ongelmakohtia ja hyötyjä, joita liittyy Englannin kielen lisääntyneeseen käyttöön. Eri alojen kokemuksia – hyviä ja huonoja – kannattaa siten kuunnella laajemminkin.

Lisälukemista

Laitinen, M. (Tulossa). English in Finland. Teoksessa Bolton, K. (toim.), *The Wiley Blackwell Encyclopedia of World Englishes*. Oxford: Wiley Blackwell.

Laitinen, M., Leppänen, S., Rautionaho, P. & Backman, S. (2023). *Englanti Suomen kansalliskielten rinnalla: Kohti joustavaa monikielisyyttä*. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2023:59. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-055-4>

Leppänen, S. & Laitinen, M. (Tulossa). English in Finland: its story, status and sociolinguistic role. *Journal of Finnish Studies*.

Leppänen, S., Pitkänen-Huhta, A., Nikula, T., Kytölä, S., Törmäkangas, T., Nissinen, K., Kääntä, L., Virkkula, T., Laitinen, M., Pahta, P., Koskela, H., Lähdesmäki, S. & Jousmäki, H. (2009). *Kansallinen kyselytutkimus englannin kielestä Suomessa: Käyttö, merkitys ja asenteet*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Leppänen, S., Nikula, T. & Kääntä, L. (2008). *Kolmas kotimainen: Lähikuvia englannin käytöstä Suomessa*. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

Lisätietoja:

Professori Mikko Laitinen Englannin kielen ja kulttuurin professori, Itä-Suomen yliopisto.

Lisätietoja: <https://uefconnect.uef.fi/henkilo/mikko.laitinen/>

Professori emerita Sirpa Leppänen, Englannin kielen emeritaprofessori, Jyväskylän yliopisto

Lisätietoja: <https://www.jyu.fi/hytk/fi/laitokset/kivi/henkilosto/henkilosto/leppanen-sirpa>

Yliopistotutkija Paula Rautionaho Itä-Suomen yliopisto, Filosofinen tiedekunta.

Lisätietoja: <https://uefconnect.uef.fi/henkilo/paula.rautionaho/>

Projektitutkija Sara Backman, Väitöskirjatutkija, Itä-Suomen yliopisto.

Lisätietoja: <https://uefconnect.uef.fi/henkilo/sara.backman/>

Englanti Suomen kansalliskielten rinnalla on toteutettu osana valtioneuvoston vuoden 2022 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa.

Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja:

Kieliasianneuvos Corinna Tammenmaa

Oikeusministeriö corinna.tammenmaa@gov.fi

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

POLICY BRIEF on valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan artikkelisarja, joka esittelee näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja poliittisen päätöksenteon tueksi. Artikkelit julkaistaan verkkosivuilla tietokayttoon.fi.
© Valtioneuvoston kanslia